

Antidopingohjelma ja kilpailumanipulaation torjuntaohjelma – Suomen Valjakkourheilijoiden liitto ry

Suomen valjakkourheilijoiden liiton (VUL) toiminnan perustana ovat vastuullisuus, liikunnan eettiset arvot sekä urheilun reilun pelin periaatteet. Toiminnassa edistetään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoista liikuntakulttuuria sekä eläinten hyvinvointia. VUL:n Reilun kilpailun ohjelmien tavoitteena on tukea rehellistä urheilua edistämällä sääntöjen ja kansakilpailijoiden kunnioittamista, tasapuolista kilpailutilannetta sekä puhtaan ja reilun kilpailun arvoa. Tämä ohjelma koostuu kahdesta osiosta, Antidoping- ja Kilpailumanipulaation torjunta -ohjelmista. Ohjelmissa kuvataan liiton edistämää antidopingtoimintaa ja kilpailumanipulaation torjuntaa sekä näiden toimintojen seuranta. Molemmat ohjelmaosiot sisältävät lisäksi perustietoa aihealueiden säännöistä ja sopimuksista, koulutuksesta, viestinnästä ja valvonnasta. Ohjelmista käyvät ilmi ne seikat, jotka sitovat kaikkia suoraan VUL:n toiminnassa mukana olevia henkilöitä ja myös epäsuorasti mm. urheilijan tukihenkilönä toimivia. Ohjelmat on tarkoitettu valjakkourheilun eri lajimuotojen parissa toimivien urheilijoiden, heidän tukihenkilöidensä, valmentajien sekä muiden VUL:n seurojen ja toimihenkilöiden käyttöön. Nämä Reilun kilpailun ohjelmat on laadittu noudattaen Suomen urheilun eettisen keskuksen SUEK ry:n vuoden 2021 kriteeristöä järjestöjen Reilun kilpailun ohjelmille. VUL:ssa ohjelmien päivittämistä vastuu kuuluu asiasta vastaavalle toimikunnalle.

1 Antidopingohjelma

1.1 Ohjelman arvoperusta ja tavoitteet

VUL korostaa toiminnassaan vastuullisuutta sekä eettisesti kestäviä elämänarvoja ja vastustaa kaikkea urheilun henkeä vahingoittavaa toimintaa. Suomen Valjakkourheilijoiden liiton antidopingohjelma on osa liiton eettistä toimintaa. Liitto korostaa kaikessa toiminnassaan eettisesti ja moraalisesti kestäviä, terveitä elämänarvoja sekä ihmisten ja eläinten hyvinvointia. Valjakkourheilussa korostetaan itsensä, kilpakumppaneiden ja koirien kunnioittamista. Liiton pyrkimyksenä on pitää laji reiluna ja puhtaana. VUL:n antidopingohjelman tavoitteet:

- 1) Edistää terveitä elämäntapoja urheilussa
- 2) Turvata oikeudet reiluun sekä puhtaaseen urheiluun
- 3) Ennaltaehkäistä dopingrikkomuksia koulutuksen ja viestinnän avulla

- 4) Määritellä VUL:n organisaatioon kuuluvien henkilöiden ja tahojen vastualueet sekä tehtävät antidopingtoimintaan liittyen
- 5) Määritellä toimenpiteet, joilla lajin parissa toimivien asiantuntemus antidopingtoimintaan päivittyy säännöllisesti ja kattavasti
- 6) Vaikuttaa lajin antidopingtoiminnan kehitykseen
- 7) Pitää valjakkourheilu puhtaana

1.2 Organisaatio ja vastualueet

VUL:n antidopingtoiminnan päävastuu on hallituksella. Hallitus päättää ohjelmasta ja sen päivityksistä antidopingtoimikunnan valmisteleman esityksen perusteella. Lajiliiton hallitus arvioi vuosittain ohjelman toteutumista ja kirjaa tehdyt toimenpiteet toimintakertomukseen. Hallituksen hyväksymän ohjelman suunnitelmat kirjataan toimintasuunnitelmaan ja toteutumisen arviointi vuosikertomukseen. Ohjelmaa päivitetään tarvittaessa. Hallituksen tehtävänä on varmistaa, että liitolla on käytössä riittävät henkilö- ja/tai muut resurssit ohjelman ja sen toimenpiteiden toteuttamiseen. Hallitus vastaa siitä, että myös työsopimuksissa sekä VUL:n tekemissä yhteistyösopimuksissa on antidopingpykälä. Huippu-urheilutoimikunnan ja liittosihteerin vastuulla on huolehtia siitä, että maajoukkueeseen kuuluvien urheilijoiden urheilijasopimuksissa on antidopingpykälä. Koulutuksesta sekä sen toteuttamisesta vastaa liittokouluttaja yhdessä SUEK:n kanssa. Antidopingaiheisesta viestinnästä vastaa antidopingtoimikunta yhteistyössä liittosihteerin kanssa.

1.3 Sitoutuminen säännöstöihin ja sopimuksiin

Liiton toimintasääntöjen §6.1 mukaan VUL, seurat ja niiden jäsenet sekä VUL:n alaiseen kilpailutoimintaan osallistuvat sitoutuvat noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Suomen antidopingsäännöstöä sekä Kansainvälisen Olympiakomitean ja kansainvälisen liiton antidopingsäännöstöä. Kansainvälisen lajiliiton IFSS:n säännöt ovat juridisesti urheilijoita sitovia ja urheilijoiden tulee olla selvillä heitä koskevista säännöistä. IFSS:n antidopingsäännöstö on löydettävissä IFSS:n verkkosivuilta. Suomen antidopingsäännösten perusteella dopingvalvonnan piiriin kuuluvat henkilöt, jotka osallistuvat järjestäytyneeseen urheilutoimintaan. Tällaisiksi henkilöiksi katsotaan mm. kilpailulisenssin lunastaneet tai urheiluseuroihin ja lajiliittojen jäsenjärjestöihin kuuluvat henkilöt. Dopingtestejä suoritetaan kiellettyjen aineiden ja/tai menetel-

mien käytön toteamiseksi ja dopingrikkomukseen syyllistyneiden säännöstöjenmukaiseksi sanktioimiseksi. Pääasiassa testaustoiminta keskittyy lajin huippu-urheilijoihin.

VUL:n maajoukkueeseen kuuluvien urheilijoiden urheilijasopimukseen, toimihenkilöiden sopimukseen, työntekijöiden työsopimukseen sekä yhteistyösopimukseen sisällytetään antidopingpykälä. Nämä pykälät tarkistetaan vuosittain tai tarvittaessa ja pidetään ajanmukaisina. Urheilijoiden ja toimihenkilöiden sitoutuminen antidopingsäännöstöön kilpailu- ja kilpailun ulkopuolisena aikana varmistetaan kyseisten sopimusten avulla. Urheilijasopimuksissa urheilija sitoutetaan noudattamaan toiminnassaan urheilun eettisiä periaatteita, Suomen Antidopingsäännöstöä, Kansainvälisen Olympiakomitean ja lajin kansainvälisen liiton antidopingsääntöjä. Lisäksi urheilija sitoutetaan toimimaan yhteistyössä antidopingorganisaatioiden kanssa dopingrikkomusten selvittämisessä. Edellytyksenä kilpailuihin osallistumiseen on, että urheilijat hankkivat lajilisenssin. Hankkimalla kilpailu- tai harrastajalisenssin voi osallistua kilpailutoimintaan ja lisenssiehtoihin kuuluu sitoutuminen noudattamaan Suomen Antidopingsäännöstöä sekä kansainvälisen lajiliiton antidopingsääntöjä.

o Kaikkia urheilijoita, valmentajia ja toimitsijoita veloitetaan tutustumaan heitä koskeviin antidopingsäännöstöihin. Testauspooliin valittu urheilija sitoutuu ilmoittamaan olinpaikkatietonsa SUEK:n tai IFSS:n ohjeistuksen mukaisesti.

1.4 Koulutus

Antidopingkoulutus on kiinteä osa liiton vuosittaista koulutuskalenteria. Maajoukkueurheilijoilta edellytetään kouluttautumista vuosittain. Koulutusvaatimus on Puhtaasti Paras ja Reilusti Paras -verkkokurssien suorittaminen vuorovuosin. Seuratoimijoille tarjotaan mahdollisuutta kouluttautua aihealueen teemojen parissa vuosittain. Liiton johto- ja toimihenkilöiden perehdyttämisessä hyödynnetään SUEK:n Puhtaasti paras-verkkokoulutusta. Luottamushenkilöille markkinoidaan myös SUEK:n kyseiselle kohderyhmälle suunnattuja aihealueen webinaareja ja SUEK:n verkkokoulutusta. Liittosihteeri saa SUEK:n koulutuspäälliköltä koosteen kaikista verkkokoulutuksen tehneistä henkilöistä. Koostetta käytetään koulutuksen tilastointiin ja seurataan. Muu koulutusseuranta ja -tilastointi tapahtuu SuomiSportin avulla. Antidopingtoimikunnan vastuuhenkilö huolehtii yhdessä liittokouluttajan kanssa siitä, että antidopingkoulutus huomioidaan lajiliiton koulutustapahtumissa ja -materiaaleissa. Liiton antidoping-koulutuksessa hyödynnetään tarpeen mukaan SUEK:n asiantuntemusta ja kouluttajia.

1.5 Viestintä

VUL panostaa ennaltaehkäisevään antidopingviestintään. VUL tiedottaa omien verkkosivujensa (www.vul.fi), sosiaalisen median ja sähköpostin välityksellä voimassa olevista antidopingsäännöistä, säännösten ja standardien muutoksista sekä muista SUEK:n tiedottamista ajankohtaisista asioista. Jäsenseuroille tiedotetaan ajankohtaisista asioista webinaareissa sekä nettisivuilla ja tarvittaessa sähköpostilla. VUL:n antidopingohjelma on osa liiton vastuullisuusohjelmia, jotka ovat esillä liiton verkkosivuilla. Lisäksi ko. ohjelmat ovat linkkinä SUEK:n nettisivuilla. Liiton verkkosivuilla on tietoa ja ohjeistuksia dopingvalvonnasta, kielletyistä aineista ja menetelmistä urheilussa, linkki KAMU-lääkehakuun, josta löytyvät Suomessa markkinoilla olevat resepti- ja itsehoitolääkeaineet <https://suek.fi/antidopingtoiminta/kielleyt-aineet-ja-menetelmat/> sekä erivapausmenettelystä sekä lajikohtaisesta tasomäärittelystä. Lisäksi sivustolta löytyy linkki Puhtaasti paras -verkkokoulutukseen, lääkehaku Kamu <https://kamu.suek.fi/fi/> sekä ILMOita urheilurikkomuksista -palveluun. <https://ilmo.suek.fi/>

Antidopingaiheisesta viestinnästä vastaa liittosihteeri yhteistyössä antidopingtoimikunnan kanssa. Kriisiviestintätapauksissa toteutetaan liiton voimassa olevan kriisiviestintäsuunnitelmaa. Kriisiviestinnästä vastaa liitossa puheenjohtaja ja tarvittaessa tapauskohtaisesti koottu kriisiviestintäryhmä. Kriisiviestintää tehdään yhteistyössä SUEK:n kanssa. Antidopingtoiminnan näkyvyyden kannalta merkittävä kansainvälinen päivä on 10.4, jolloin vietetään Play True Day:ta. Tällöin nostetaan esille antidopingaiheisia asioita. VUL sitoutuu mahdollisuuksiensa mukaisesti olemaan mukana päivään liittyvissä sosiaalisen median kampanjoissa. Liittosihteeri tai liiton antidopingvastaava sitoutuvat tiedonvaihtoon ja ovat säännöllisessä vuorovaikutuksessa SUEK:n henkilöstön kanssa. Liittosihteeri tai liiton antidopingtoimikunnan jäsenet osallistuvat SUEK:n järjestämiin koulutustilaisuuksiin. VUL hyödyntää tarvittaessa SUEK:n esittelypisteitä suurimmissa kansallisissa tai kansainvälisissä kilpailutapahtumissaan, tilaamalla sellaisen tapahtumaan.

1.6 Dopingvalvonta

Dopingvalvonnan tarkoituksena on estää terveydelle haitallisten ja/tai suorituskykyä parantavien aineiden ja menetelmien käyttö, käyttöä edistävä toiminta, turvata urhei-

lijoiden oikeus reiluun ja puhtaaseen kilpailuun, puolustaa tulevaisuuden urheilun oikeudenmukaisuutta ja luotettavuutta sekä kunnioittaa urheilun etiikkaa. Urheilijalle voidaan suorittaa kilpailu- ja /tai kilpailun ulkopuolisia dopingtestejä. Urheilija voidaan kutsua dopingtestiin missä ja milloin tahansa. Tavallisimmin testit suoritetaan yllätystesteinä kilpailujen ja harjoitustilanteiden yhteydessä, jolloin urheilijan tulee saapua testiin testaajan antamien ohjeiden mukaisesti. Urheilijan tulee toimia hyvässä yhteistyössä testausorganisaation/testiryhmän kanssa koko prosessin ajan. Dopingtestejä voi urheilijoille Suomessa tehdä SUEK, Maailman Antidopingtoimisto WADA ja kansainvälinen lajiliitto. Suomalaisia urheilijoita voi edellä mainittujen lisäksi ulkomailla testata kyseisen maan kansallinen antidopingorganisaatio. SUEK noudattaa testaus-toiminnassaan WADA:n Kansainvälistä testaus- ja tutkintastandardia.

1.6.1 Testitulokset ja mahdolliset seuraamukset

Urheilijan dopingtestinäytteet analysoidaan akkreditoidussa dopingtestilaboratoriossa. Analyysi vie tavallisesti noin pari viikkoa ja negatiivisesta testituloksesta ei lähetetä urheilijalle ilmoitusta. Mikäli testitulokset on positiivinen, lähettää SUEK välittömästi testituloksen saatuaan urheilijalle selvityspyynnön. Selvityksessä on mainittava mahdolliset lääkärintodistukset lääkkeiden käytöstä sekä se, jos urheilija kiistää testituloksen ja vaatii B-näytteen tutkimista. B-näyte analysoidaan urheilijan kustannuksella ja urheilijalla ja/ tai hänen edustajallaan on oikeus olla tunnistamassa näyte laboratoriossa. SUEK voi asettaa urheilijan väliaikaiseen toimintakieltoon heti saatuaan tietää positiivisesta testituloksesta. Tutkintaa hyödynnetään tilanteissa tarvittaessa. Dopingrikkomukset määritellään Suomen Antidopingsäännöstössä. Mikäli urheilija syyllistyy dopingrikkomukseen, voidaan häntä rangaista Suomen Antidopingsäännösten mukaisin seuraamuksin. Dopingrikkomuksia käsittelee kurinpitolautakunta, joka on riippumaton taho. Ankaran vastuun periaatteen mukaisesti, urheilija on aina itse vastuussa positiivisesta testituloksestaan. Erityistä harkintaa urheilijoille suositellaan ravintolisien käytön yhteydessä. On tärkeää muistaa, että dopingrikkomuksella voi olla laaja-alaiset vaikutukset rikkomuksen tehneen uraan. Se voi aiheuttaa muun muassa mainehaittoja, sponsoreiden vetäytymistä sekä lajin tahraantumista.

1.6.2 Kilpailunjärjestäjän velvoitteet

Kilpailunjärjestäjällä on velvollisuus hyvään yhteistyöhön dopingtestiryhmän kanssa sekä tarjota sääntöjen mukaiset puitteet mahdollista dopingtestausta varten. Huomi-

oon otettavia seikkoja ovat muun muassa asianmukaiset testitilat sekä dopingtestisaattajien riittävä määrä. Ajantasaiset vaatimukset testitiloille löytyvät SUEK:n verkkosivuilta. Liittosihteeri huolehtii siitä, että kilpailunjärjestäjiä muistutetaan dopingtestaukseen ja tilavaatimukseen liittyvistä asioista vähintään vuosittain.

1.6.3 Liiton velvoitteet

Liitto on velvoitettu yhteistyöhön SUEK:n kanssa. Yhteistyötä tehdään mm. urheilijoiden tiedottamisessa. Lisäksi liiton vastuulla on toimittaa tiedot maajoukkueryhmän urheilijoista, leirityksestä, kilpailuista ja muista yhteisistä toiminnoista säännöllisesti SUEK:lle. Liitolla on velvollisuus tiedottaa kilpailunjärjestäjiä testauskäytännöistä. Liiton tulee järjestää antidopingkoulutusta urheilijoille, jakaa tietoa erivapauskäytännöistä sekä mahdollisista muutoksista Antidopingsäännöstössä tai standardeissa, kuten Kiellettyjen aineiden ja menetelmien luettelossa.

1.7 Erivapausmenettely

Urheilijan tulee aina lääkärillä käydessään mainita kuuluvansa dopingvalvonnan piiriin, jotta kaikki olennainen lääkityksen aloittamisessa ja annostelussa voidaan huomioida. Mikäli urheilijan sairauden hoito vaatii jonkin urheilussa kielletyn lääkeaineen tai menetelmän käyttöä, hoidolle tulee hakea erivapautta. Erivapausmenettely voi mahdollistaa kielletyn aineen tai menetelmän määräaikaisen käytön hoidollisissa tarkoituksissa.

1.7.1 Kansallisen tason urheilija lajikohtainen tasomäärittely

SUEK:n lajikohtainen tasomäärittely koskee kansallisen tason urheilijoita ja kansallisen tason kilpailuja Suomessa. Tasomäärittelyn mukaan valjakkourheilussa ei vaadita urheilijan erivapautta (TUE) haettavaksi etukäteen vaan se haetaan takautuvasti mahdollisen dopingtestin jälkeen. Lajikohtaisen tasomäärittelyn ulkopuolella olevien urheilijoiden, jotka joutuvat käyttämään sairautensa hoitoon jotakin urheilussa kiellettyä lääkettä tai menetelmää, on hyvä pitää aina itsellään valmiina ajantasaiset potilasasiakirjat, joista käy ilmi, että erivapauden myöntämiseksi vaaditut edellytykset täyttyvät.

Lajikohtainen tasomäärittely, ajankohtainen tieto erivapauksista sekä hakuohjeet erivapaudelle löytyvät SUEK:n verkkosivuilta. Kansainväliselle tasolle noustessaan tai

aikoessaan osallistua kansainvälisiin kilpailuihin, tulee urheilijan, hakea kansainväliseltä lajiliitolta erivapaus lääkkeen käyttöön. Ohjeet erivapauden hakemisesta löytyvät IFSS:n nettisivuilta.

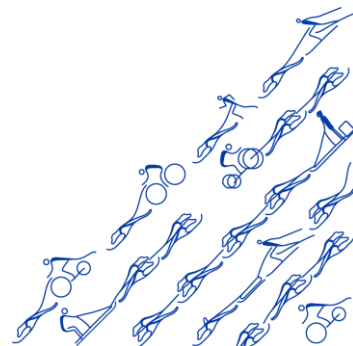
1.8 Antidopinginformaatio

SUEK on keskeisin taho antidopinginformaatioon liittyvissä kysymyksissä. SUEK:n Internetsivuilla osoitteessa suek.fi on mm. KAMU (Kielletyt Aineet ja Menetelmät Urheilussa) -lääkehaku, josta voi tarkistaa Suomessa saatavia resepti- ja itsehoitolääkevalmisteista onko lääkeaine / -valmiste sallittu vai kielletty. KAMU on myös ladattavissa mobiilisovelluksena. Ohjeet erivapausmenettelystä ja erivapaushakemuslomake löytyvät niin ikään SUEK:n sivustolta. ERKKA-erivapauskone auttaa selvittämään tuleeko kilpailussa kielletyn lääkityksen käytölle hakea erivapautta ja mistä. ILMO-palvelu on urheilurikkomusten ilmoittamista varten. Näistä palveluista löytyy tietoa myös VUL:n nettisivuilta.

2 Kilpailumanipulaation torjuntaohjelma

2.1 Ohjelman arvoperusta ja tavoitteet

VUL:n Kilpailumanipulaation torjuntaohjelman tarkoituksena on auttaa ymmärtämään kilpailumanipulaatiota ilmiönä ja sen aiheuttamia riskejä valjakkourheilussa, jotta ilmiö tunnistetaan ja ilmiön aiheuttamia tilanteita voidaan ennaltaehkäistä. Kilpailumanipulaatiolla tarkoitetaan vilpillistä vaikuttamista kilpailun kulkuun tai lopputulokseen. Se voidaan jakaa urheilu- ja vedonlyöntiperusteiseen manipulaatioon. Keskeiset kilpailumanipulaation riskit valjakkourheilussa ovat sisäpiiritiedon levittämistä, urheilijoiden terveydentilasta kertomista ulkopuolisille, kilpailustrategiaa, kalustoon liittyvää manipulaatiota. SUEK:n 2022 tilannekuvan mukaan kilpailumanipulaation riski valjakkourheilussa on matala. Laji ei ole erityisen altis kilpailumanipulaatiolle, mutta yksittäisten toimijoiden syyllistyminen kilpailumanipulaatioon on mahdollista. Riskiä nostava tekijä liittyy kykyyn tunnistaa kilpailumanipulaatiota. Lajiin ei liity vedonlyöntiä kansallisella tai kansainvälisellä tasolla, mutta rahapalkintoja on jaossa joissakin kilpailuissa. Suomalaisiin urheiluseuroihin ei liity myöskään yksityisiä tai epämääräisiä

sponsoritahoja. Tietoon ei ole tullut epäilyksiä siitä, että valjakkourheilua käytettäisiin hyväksi rikollisessa toiminnassa.

VUL:n kilpailumanipulaation torjuntaohjelman tavoitteet:

- 1) Turvata oikeudet reiluun urheiluun
- 2) Kilpailumanipulaation ennaltaehkäisy valjakkourheilussa koulutuksen ja viestinnän avulla
- 3) Määritellä VUL:n organisaatioon kuuluvien henkilöiden ja tahojen vastualueet sekä tehtävät kilpailumanipulaation torjunnassa
- 4) Määritellä toimenpiteet, joilla lajin parissa toimivien asiantuntemus aiheesta päivittyy säännöllisesti ja kattavasti
- 5) Pitää valjakkourheilu reiluna

2.2 Organisaatio ja vastualueet

VUL:n kilpailumanipulaation torjunnan päävastuu on VUL:n hallituksella. Hallitus päättää ohjelmasta ja sen päivityksistä kurinpito- ja/tai antidopingtoimikunnan esityksestä. Lajiliiton hallitus arvioi vuosittain ohjelman toteutumista ja kirjaa tehdyt toimenpiteet toimintakertomukseen. Hallituksen hyväksymän ohjelman suunnitelmat ovat esillä toimintasuunnitelmassa ja toteutumisen arviointi vuosikertomuksessa. Ohjelmaa päivitetään tarvittaessa. Hallituksen tehtävänä on varmistaa, että liitolla on käytössä riittävät henkilö- ja/tai muut resurssit ohjelman ja sen toimenpiteiden toteuttamiseen. Hallitus vastaa siitä, että VUL:n työsopimuksissa sekä VUL:n tekemissä yhteistyösopimuksissa on kilpailumanipulaatiopykälä. VUL:n kilpailumanipulaation torjunnan vastaisena yhteyshenkilönä toimii liittokouluttaja. Liittosihteerin vastuulla on huolehtia, että maajoukkueeseen kuuluvien urheilijoiden urheilijasopimuksissa on kilpailumanipulaatiopykälä. Urheilijoiden- ja seurojen kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvissä asioissa, kuten koulutuksesta sekä sen toteuttamisesta vastaavaa liittokouluttaja SUEK:n asiantuntijoiden tuella. Kilpailumanipulaatioaiheisesta viestinnästä vastaa kurinpito- ja/tai antidopingtoimikunta yhdessä liittosihteerin kanssa.

2.3 Sitoutuminen säännöstöihin ja sopimuksiin

Liiton toimintasääntöjen pykälässä 2 liiton toiminnan perustana ovat eettiset arvot ja reilun pelin periaatteet. VUL, seurat ja niiden jäsenet sekä VUL:n alaiseen kilpailutoimintaan osallistuvat sitoutetaan ehkäisemään kilpailutulosten tai - tapahtumien

manipulointia kirjaamalla toimintasääntöön pykälä kilpailumanipulaation torjunnasta ja lisätään lisenssin hankintaan sitoumus reiluun kilpailuun. Liiton ja sen jäsenten toimintaan osallistuvat henkilöt, jotka ovat velvollisia noudattamaan toimintasääntöjä seurajäsenyytensä tai muiden järjestelyiden kautta, eivät saa itse tai edustajansa kautta lyödä vetoa tai muilla tavoin osallistua tai vaikuttaa vedonlyöntiin oman kilpailunsa kilpailutapahtumista. Maajoukkueurheilijasopimuksissa henkilö sitoutuu olemaan osallistumatta minkäänlaiseen urheilukilpailujen manipulaatioon. Mikäli urheilija epäilee tai havaitsee urheilukilpailujen manipulointia joko itselle ehdotettuna tai muutoin, hän sitoutuu ilmoittamaan siitä välittömästi liitolle ja/tai SUEK:lle. Apuna ilmoittamisessa voi hyödyntää ILMO-kanavaa. Liiton uusien työntekijöiden työsopimukseen tullaan lisäämään pykälä kilpailumanipulaation ja vedonlyönnin estämiseksi valjakkourheilussa. Vanhoille työntekijöille lisätään vastaavia asioita koskeva liite työsopimukseen. Kilpailu- ja kurinpitosääntöihin lisätään sääntökohta, jossa kilpailumanipulaatio ja vedonlyönti läheisistä kohteista sekä sisäpiiritiedon jakaminen ulkopuolisille määritellään rangaistavaksi.

2.4 Toimintaohje kilpailumanipulaatiotapauksissa

Liiton sisällä on sovittu seuraavasta menettelytavasta mahdollisten kilpailumanipulaatiotapausten yhteydessä.

1) Ilmoitus

Ilmoitus mahdollisesta kilpailumanipulaatioepäilystä voi tulla seuraavien kanavien kautta - ILMO-raportointipalvelu/SUEK - sähköpostilla osoitteeseen toimisto@vul.fi tai puhelimitse 040 539 0372.

2) Alustava käsittely

Kilpailumanipulaatioselvitysten yhteyshenkilönä on kurinpitolautakunnan vetäjä, joka kerää saatavilla olevat tapahtumatiedot.

3) Konsultointi SUEK:n kanssa

Kaikista tapauksista ilmoitetaan SUEK:n tutkintapäällikölle. Tapaukset käydään läpi yhteistyössä tapauskohtaisesti ja sovitaan rooleista, vastuista ja asian tiedottamisesta (ks. kriisiviestintä). SUEK vie asian tarvittaessa kansallisen yhteistoimintaryhmän käsiteltäväksi. Mahdollisista rikostutkinnallisista

seuraamuksista päättää poliisi. Jos tapaus ei johda rikostutkinnallisiin seuraamuksiin, voidaan asiaa tarvittaessa jatkoselvittää yhdessä SUEK:n kanssa ja viedä liiton kurinpitomenettelyyn.

- 4) Mahdollinen liiton kurinpitomenettely
Selvitysten pohjalta ja tarvittaessa SUEK:n näkemys huomioon ottaen VUL tekee päätöksen joko asian viemisestä liiton kurinpitomenettelyyn tai asian käsittelyn päättämisestä.
- 5) Tiedotus
Asianosaisia tiedotetaan käsittelyn lopputuloksesta tai asian käsittelyn päättämisestä VUL:n kurinpitosääntöjen mukaisesti.

2.5 Koulutus

Kilpailumanipulaation torjunnan koulutuksesta luodaan antidopingkoulutuksen tavoin kiinteä osa liiton vuosittaista koulutuskalenteria. Reilusti paras verkkokoulutus vaaditaan maajoukkueurheilijoilta kerran kahdessa vuodessa. Liiton johto-, toimi- ja luottamushenkilöiden, tuomareiden perehdyttämisessä aihealueeseen hyödyntämään SUEK:n Reilusti paras -verkkokoulutusta sekä liiton omaa sääntö- ja tuomarikoulutusta. Luottamushenkilöille markkinoidaan SUEK:n kyseiselle kohderyhmälle suunnattuja aihealueen webinaareja. Kouluttautumista seurataan SuomiSportista ja SUEK:sta saavilla tilastoinneilla. Liittosihteeri pyytää SUEK:n koulutuspäälliköltä tarvittaessa koosteen kaikista verkkokoulutuksen tehneistä. Koulutusten suorittamisen seurannasta ja raportoinnista SUEK:lle vastaa kurinpitotoimikunta yhdessä liittosihteerin kanssa. Liittokouluttaja osallistuu SUEK:n järjestämiin kouluttajakoulutuksiin säännöllisesti. Kilpailumanipulaation torjunta -ohjelman vastuhenkilöt huolehtivat yhdessä koulutuksesta vastaavien henkilöiden kanssa siitä, että aihealue huomioidaan liiton koulutuksissa ja niiden materiaaleissa. Lisäksi vastaava kouluttaja informoi koulutukseen osallistujia siitä, mistä ja miten aiheeseen liittyvää lisätietoa voi saada. Liiton kilpailumanipulaation torjuntaa edistävissä koulutustoiminnassa hyödynnetään aina tarpeen mukaan SUEK:n asiantuntemusta ja kouluttajia.

2.6 Viestintä

VUL panostaa ennaltaehkäisevään viestintään myös kilpailumanipulaation torjunnassa. Liitto tiedottaa omien verkkosivujensa (www.vul.fi), sosiaalisen median ja/tai sähköpostin välityksellä kilpailumanipulaation torjuntaan liittyvistä sekä SUEK:n tiedottamista ajankohtaisista asioista. Jäsenseuroille tiedotetaan ajankohtaisista asioista webinaareissa sekä nettisivuilla ja tarvittaessa sähköpostilla. VUL:n kilpailumanipulaation torjuntaohjelma on yksi liiton vastuullisuusohjelmista, jotka ovat esillä verkkosivuilla. Kilpailumanipulaation torjunnasta luodaan VUL:n verkkosivuille antidopingasioiden kaltainen tiivis yhteenveto, käyttäen pohjana Kilpailumanipulaation torjunta ohjelmaa. Sivusto sisältää tietoa ja ohjeistusta, mm. toimintaohjeet miten toimia, kun epäilet kilpailumanipulaatiota tapahtuneen. Sivustolle tulevat linkit ILMOita urheilurikkomuksista palveluun ja Reilusti paras -verkkokoulutukseen. Kilpailumanipulaation torjunta-aiheisesta viestinnästä vastaa kurinpitoitoimikunta yhteistyössä liittosihteerin ja liiton tiedottajan kanssa. Liittokouluttaja osallistuu SUEK:n liittotilaisuuksiin ja tiedottaa aiheesta muita organisaation avainhenkilöitä. Kriisiviestintätapauksissa toteutetaan liiton voimassa olevan kriisiviestintäsuunnitelmaa. Kriisiviestinnästä vastaa liitossa puheenjohtaja ja tarvittaessa tapauskohtaisesti koottu kriisiviestintäryhmä. Kriisiviestintää tehdään tarvittaessa yhteistyössä SUEK:n kanssa. Kilpailumanipulaatio on yksi korruption muoto. Korruption vastaisen toiminnan näkyvyyden kannalta merkittävä kansainvälinen päivä on 9.12, jolloin vietetään Korruption vastaista päivää. VUL sitoutuu mahdollisuuksiensa mukaisesti olemaan mukana päivään liittyvissä sosiaalisen median kampanjoissa aiheutunnisteella [#reilustiparas](https://twitter.com/reilustiparas). VUL hyödyntää tarvittaessa SUEK:n esittelypisteitä suurimmissa kansallisissa tai kansainvälisissä kilpailutapahtumissaan, tilaamalla sellaisen tapahtumaan.

3 Vuosikello

- Tammikuu: Muistutusviesti kilpailun järjestäjille asianmukaisten testitilojen järjestämisestä SM-kilpailuissa. Puhtaasti paras verkkokoulutusten viestintä/kampanjointi/haaste seurakentälle.
- Helmikuu: Reilun pelin ohjelmien toimenpiteet toimintasuunnitelman ja toteutuminen vuosikertomukseen.
- Maaliskuu: kilpailukausi.
- Huhtikuu: Liittokokous hyväksyy toimintasuunnitelman. Play True Day.
- Toukokuu: Kesä: Urheilijasopimusten teko.

- Heinä- elokuu: Tuomarien, maajoukkueen ja lajivastaavien Antidoping ja kilpailumanipulaatiokoulutus.
- Syyskuu: Muistutusviesti kilpailun järjestäjille asianmukaisten testitilojen järjestämisestä SM-kilpailuissa.
- Lokakuu: Reilun kilpailun ohjelmien päivittämisen tarpeen tarkistaminen.
- Marras-joulukuu: Urheilijasopimusten teko Kansainvälinen korruption vastainen päivä. Reilusti paras verkkokoulutusten viestintä/kampanjointi/haaste seurakentälle.
- Ympäri vuoden: Sopimuksissa antidoping- kilpailumanipulaation torjuntaan liittyen asioiden huomioiminen. Viestintä ajankohtaisista asioista, muutoksista jne. Vastuu vuosikellon toteuttamisesta kuuluu kurinpitotoimikunnalle yhdessä liittosihteerin kanssa. Viestintää tehdään yhteistyössä liiton tiedottajan kanssa.

4 Kriisiviestintä

Tarve kriisiviestinnälle voi syntyä mahdollisen dopingrikkomuksen, kilpailumanipulaation tai niiden yrittämisen myötä silloin, kun tapahtuma synnyttää suuren kiinnostuksen. Liitolla on erillinen kriisiviestintäsuunnitelma, jossa on kuvailtu yleisellä tasolla viestinnällisiä toimenpiteitä kriisin keskellä sekä määritetty kriisiryhmä, joka kasaa kriisin ilmenemisen yhteydessä kokoon tarvittavat henkilöt sekä informoi tarvittavia osapuolia. Liitto havainnoi kilpailu- ja leiritapahtumissa sekä sosiaalisen median kanavien kautta ns. heikkoja signaaleja eli mahdollisia nousevia teemoja, pyrkimyksenä tyynnyttää pienet alkavat myrskyt eri asioiden ympärillä, ennen kuin se kasvavat suuriksi. Kriisiviestinnässä hyödynnetään tarvittaessa SUEK:n asiantuntemusta.

5 Ohjelmien hyväksyminen ja seuranta

Reilun kilpailun ohjelmat hyväksyvät VUL:n hallitus. Ohjelmaa täydennetään tarvittaessa. Ohjelman päivityksestä vastaa liittosihteerin yhteistyössä puheenjohtajan ja antidopingvastaavan kanssa. Henkilövaihdoksista tiedotetaan SUEK:ta. Hyväksytyt ohjelmat julkaistaan liiton nettisivuilla ja SUEK:n nettisivuilla. Ohjelmasta tiedotetaan jäsenseuroja. Urheilijoille ohjelmasta tiedotetaan nettisivuilla ja liiton verkkolehdestä. Reilun kilpailun ohjelmien toimenpiteet kirjataan vuosittain VUL:n toimintasuunnitelmaan ja toimenpiteiden toteutus toimintakertomukseen.

6 Keskeiset verkkosivut

Antidoping ja kilpailumanipulaation torjunta: www.vul.fi/kilpaile/antidoping-urheilijat/
SUEK - Suomen urheilun eettinen keskus, www.suek.fi
WADA – World Anti-Doping Agency, www.wada-ama.org
Olympiakomiteat: Suomen Olympiakomitea, www.olympiakomitea.fi
Lajiliitot: Kansainvälinen lajiliitto - IFSS, www.sleddogsport.net
Kansallinen lajiliitto - VUL, Suomen Valjakkourheilijoiden liitto, www.vul.fi